

СРПСКИ ВОЈНИ САНИТЕТ НА ВЕЖБИ У МОЛДАВИЈИ

ЗБРИЊАВАЊЕ У КРИЗНИМ СИТУАЦИЈАМА

Искуства са вежбе у Молдавији треба искористити за формирање центара и тимова који би пружали помоћ онима који су били изложени трауми, а који би били спремни да реагују и у случају елементарних катастрофа и масовних губитака. Овако обучени тимови могли би да учествују у антитерористичким и интернационалним операцијама хуманитарног карактера.

Програм Партнерство за мир сваке године организује интернационалне санитетске вежбе на којима се учесници освлађују у разним областима санитетског збрињавања. Први пут на једној таквој вежби учествовали су и припадници српског војног санитета, заједно са колегама из САД, Белорусије, Украјине, Казахстана, Туркменистана, Узбекистана, Грузије, Молдавије, Јерменије, Азарбејџана, Хрватске, Албаније и Македоније.

Вежба „Medceur 07“ одржана је у тренинг центру Булбоака, 45 километара од главног града Молдавије, Кишињева. Санитетски тим Војске Србије чинили су пуковник др Милан Ђирковић са ВМА и медицински радници Војне болнице из Ниша пуковник др Ђорђе Манчић, потпуковници др Небојша Ђенић, др Марко Ковинић и др Горан Милојковић, те цивилна лица Нада Коцић и Верица Стефановић.

На почетку вежбе учесници су похађали интернационални курс DIMO, који обухвата теоријску и практичну обуку за руковођење у кризним ситуацијама и регионалним масовним несрећама. То је обука тим лидера за организовање траума центара у војном и цивилном сектору код несрећа са великим бројем жртава, попут земљотреса, поплава, авионских несрећа или урагана.

Предавачи на теоријском делу курса били су еминентни хирурги, аnestезиолози, ортопеди, епидемиологи и интернисти америчке војске и цивилне здравствене службе. У САД су, иначе, центри и тимови за трауму формирани после терористичког напада 11. септембра 2001. и урагана „Катрин“.

Практични део курса DIMO изведен је на полигону, где је увежбавано формирање центра за избеглице и болница траума система, док су у операционим салама извођене операције на експерименталним животињама. На крају курса проиграна је санитетска вежба са великим бројем жртава после авионске несреће.

Санитетски тим Војске Србије на вежби у Молдавији

Завршни испит положили су заменик управника Војне болнице Ниш потпуковник др Небојша Ђенић и хирург потпуковник др Марко Ковинић. Они су добили интернационалне сертификате да могу бити инструктори у обучавању лидера за траума тимове.

Паралелно са DIMO курсом изведен је и ТРАУМА курс, на коме је учествовало пет припадника Војске Србије. Овај курс је, по речима потпуковника др Горана Милојковића, обухватио теме из прве помоћи, ратне епидемиологије, хирургије, свих ургентних стања у медицини која угрожавају живот пацијената, нове концепте у збрињавању и модификоване принципе ратне хируршке доктрине. Посебну пажњу учесника вежбе привукла су предавања официра Војске Србије на енглеском језику. Потпуковници Марко Ковинић и Небојша Ђенић одржали су предавање на тему „Искуства у ратној хирургији током рата 1999”, док је потпуковник Горан Милојковић колегама причао о искуствима из учешћа у мировној операцији УН у Конгу на задацима стратегијске медицинске евакуације.

У другој недељи изведена је тродневна вежба збрињавања великог броја повређених после земљотреса, која је обухватила већи број вежбовних активности, почев од указивања прве помоћи на месту повреде, преко тријаже, транспорта и медицинске евакуације хеликоптером, па до хируршких процедура, операција и интензивне неге. У оквиру практичног тренажа санитетски тим Војске Србије је заједно са америчким хируршким тимовима радио у америчкој покретној болници и решавао прептостављене супозиције о повредама унутрашњих органа. Инструктори америчке војске прецизно су бележили спроведене оперативне процедуре и, нарочито, хируршке мере које ће сачувати живот повређених људи. Том приликом српски војни медицински радници су показали завидан степен стручности, искуства и вештине у домуену ратне хирургије. О томе сведоче и позвани амерички колеги за заједнички рад на будућим вежбама.

– У току вежбе – истиче потпуковник др Марко Ковинић – имали смо прилику да видимо и научимо много нових ствари у области хирургије трауме и разменимо мишљења и стечена искуства са америчким и другим колегама, укључујући и најновија ратна искуства из Ирака и Авганистана. У Србији би требало формирати центре и тимове који ће зближавати оне који су били изложени траумама, спремне за реаговање у случају елементарних катастрофа и масовних губитака. Било би од непроцењиве важности стално обучавати такве тимове, поготово у оквиру сталне опасности од тероризма. Сигурно је да би овако обучени тимови могли да учествују у интернационалним операцијама хуманитарног карактера и антитерористичким операцијама.

Санитетска вежба Програма Партерство за мир биће следеће године изведена у Хрватској. ■

3. МИЛАДИНОВИЋ

ПОЧЕЛИ ОСНОВНИ КУРСЕВИ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

УЧЕЊЕ НА РАДНОМ МЕСТУ

Официри и подофицири у 13 гарнизона Војске Србије наредних месеци имаће прилику да унапреде или освеже знање енглеској језика и стекну сертификат STANAG 6001

Група од 360 старешина Војске Србије 1. новембра почела је да похађа основни курс енглеског језика у 13 гарнизона. Као што је најављено, Управа за обуку и доктрину Генералштаба почела је да спроводи стратегију која предвиђа да се до 2010. године на одговарајућим формацијским дужностима нађу старешине које енглески језик познају на одређеном нивоу.

Генерал-мајор Петар Ђорнаков, начелник Управе за обуку и доктрину, каже да је учење почело према плану.

– При избору људи за курс тежишно смо се опредељивали за старешине на формацијским местима за која је предвиђено знање језика. Дали смо прилику и онима који су предвиђени за школовање следеће године да се припреме за пријемни испит. Оставили смо могућност за пријављивање перспективних подофицира, нарочито оних који су важни за формирање будућег подофицирског кора. Дакле, овог пута смо циљно бирали људе који ће похађати курс.

У неким гарнизонима било је примера да су људи због неодговарајуће процене потреба и трајања професионалне каријере себе ставили на листу кандидата, а утврдили смо и да су се међу њима нашла и лица са већим степеном познавања језика од оног који се на курсу изучава. Ми смо у току прве недеље њих заменили млађим и перспективнијим старешинама – каже генерал Ђорнаков.

Генералштаб је за потребе курса ангажовао 29 наставника енглеског језика, од укупно 99, колико се јавило на конкурс. Генерал Ђорнаков наглашава да је захваљујући великом занимању, управа J-7 могла да одабере највалидније предаваче. Они су се 27. и 28. октобра окупили у Београду на стручном семинару, током кога су их надлежни људи из Генералштаба и дирекције PELT стручно и методички упутили и припремили за предстојећи курс.

Семинар је искоришћен и за међусобно упознавање и дружење учесника у пројекту, али и за потписивање уговора који предавачима гарантује права и одређује обавезе.

Полазници ће присуствовати предавањима четири пута седмично у току радног времена, али је остављена могућност промене термина у складу са обавезама. Сви полазници добили су бесплатну комплетну литературу, за шта су се побринули људи из дирекције PELT. Преступања на курс старешине су потписале уговор којим се обавезују да ће присуствовати најмање на 80 посто предавања и да ће положити тестове. Уколико не испуни те обавезе, полазник ће морати да надокнади трошкове курса, што према неким проценама износи око 10.000 динара. Поред обавеза које намеће полазницима, уговор обавезује и претпостављене старешине да курсистима омогуће редовно присуство на настави.

Генерал Ђорнаков подвлачи да ће свим полазницима бити омогућено да положу за сертификат STANAG, али да то није уговором одређена обавеза. Уколико неко не задовољи критеријуме за први ниво STANAG-а, моби ће поново да се пријави за полагање након шест месеци.

После 15. маја, када је планирано да се курс оконча, надлежни ће сумирати резултате и предвидети у којим би се гарнизонима могао организовати напреднији курс. ■

А. ПЕТРОВИЋ